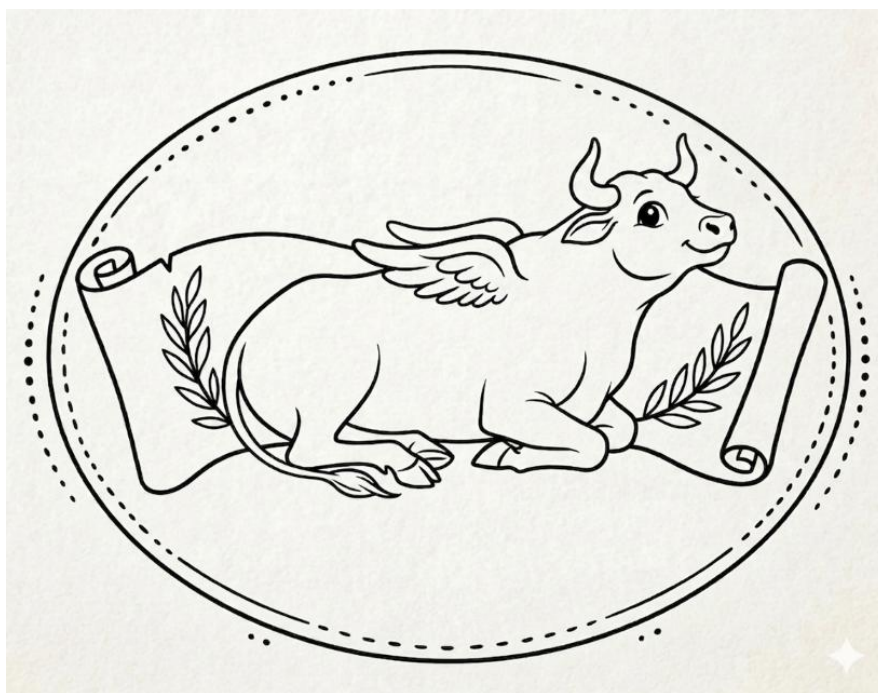

Lukášovo evangelium – Ježíš, Spasitel všech

Představte si, že byste měli natočit film o Ježíšově životě. Chtěli byste tam mít **napětí**, **dojemné chvíle** i **velké zázraky**? Přesně tak napsal Lukáš svou knihu. Ukazuje nám v ní **Ježíše**, který **má otevřenou náruč úplně pro každého** – pro chudé, pro cizince i pro ty, kteří v životě udělali spoustu chyb.

1. Kdo byl Lukáš a proč psal?

Lukáš nebyl jedním z apoštolů, kteří chodili s Ježíšem. Byl to ale velmi **vzdělaný člověk**, pravděpodobně **lékař**. Jeho **odznakem** je býk, kterého vidíte nahoře, protože jeho evangelium začíná příběhem kněze Zachariáše, který přináší oběť v jeruzalémském chrámu.

- **Velké pátrání:** Zprávy o Ježíšovi Lukáš pečlivě sbíral. Chodil za lidmi, kteří Ježíše znali, a vyptával se jich, co si pamatují. Možná mluvil i s Pannou Marií, protože jen on zná detaily o jejím setkání s andělem.
- **Dva díly seriálu:** Nenapsal jen evangelium, ale i pokračování – knihu **Skutky apoštolů**. Je to jako seriál: první řada (Evangelium) je o tom, co Ježíš dělal na zemi, a druhá řada (Skutky) je o tom, jak v jeho díle pokračovali učedníci s pomocí Ducha svatého.

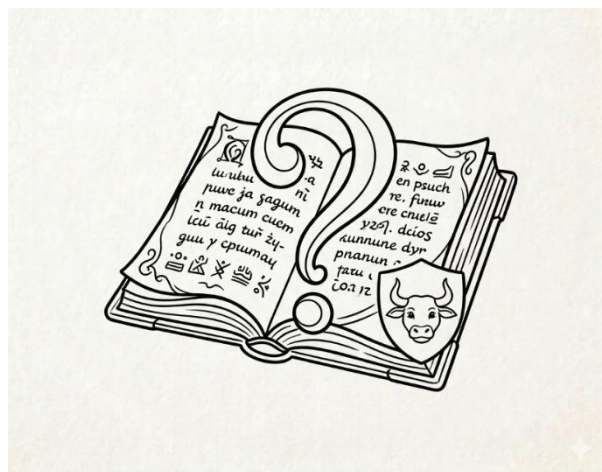
- **Pro koho psal?** Své knihy věnoval „**vznešenému Teofilovi**“. Tohle jméno znamená „Bohu milý“. To znamená, že Lukáš píše **každému, kdo chce mít Boha rád**.

 Úkol: Lukáš v úvodu píše, že chce „podat ucelenou zprávu“. **Přečti si vánoční příběh (Lk 2,1–20) a staň se na chvíli reportérem. Máš mikrofón a jsi právě v Betlémě. Jakou zprávu bys poslal do světa? Napiš si ji sem:**

2. Čím je toto evangelium „nej“?

Lukášovo evangelium skrývá několik **pokladů**, které jinde nenajdete:

- **Chvalozpěvy a modlitby:** Jen u Lukáše najdeme slavný Mariin chvalozpěv *Magnificat* (Velebí má duše Hospodina) nebo píseň pastýřů *Gloria* (Sláva na výsostech Bohu).
- **Ježíšův program:** Ve čtvrté kapitole Ježíš čte slova proroka Izaiáše: „*Duch Páně mě poslal, abych přinesl chudým radostnou zvěst a zajatým propuštění.*“ To je královský slib, že všechno špatné na světě se díky němu začne obracet v dobré.
- **Ženy jako učednice:** V tehdejší době se ženy nesměly učit. Lukáš ale popisuje, jak Marie (sestra Marty) sedí u Ježíšových nohou a naslouchá mu. Ježíš jí dává stejné právo učit se jako mužům.

 Úkol: „Reportáž z Nazareta“ (Skupinová) Představte si scénu v synagoze (Lk 4,16–30). Rozdělte si role: Ježíš, lidé, kteří ho obdivují, a lidé, kteří se zlobí. Zkuste zahrát krátkou scénku o tom, jaké to bylo, když Ježíš poprvé nahlas řekl, kým je.

3. Mapa Ježíšovy cesty

Kniha má **jasný zeměpisný směr** – jako byste sledovali pohyb na mapě:

1. **Betlém a Jeruzalém (Dětství):** Narození v betlémské jeskyni, návštěva pastýřů a dvanáctiletý Ježíš v chrámu.
2. **Galilea (Služba):** Ježíš zde uzdravuje lidi (např. setníkova služebníka) a učí u jezera.
3. **Velká cesta do Jeruzaléma:** Nejdůležitější část. Ježíš putuje a cestou potkává různé lidi. Tady vypráví krásná podobenství o milosrdenství.
4. **Jeruzalém (Velikonoce):** Poslední večeře, modlitba v zahradě, Ježíšova smrt a setkání s učedníky po vzkříšení (cesta do Emauz).

4. Podobenství: příběhy s tajemstvím

Podobenství jsou **příběhy ze života**, na kterých Ježíš vysvětluje, **jaký je Bůh**. Lukáš jich zapsal nejvíc, a ty následující jinde nenajdeš.

- **Milosrdný Samaritán** (Lk 10): Ježíš posluchačům nedává za vzor kněze, ale cizince (Samaritána), který se postará o zraněného u cesty. Učí nás, že „bližní“ je každý, kdo nás potřebuje.
- **Ztracená ovce a ztracená mince** (Lk 15): Bůh je jako pastýř, který nechá na pastvině celé stádo ovcí a jde hledat tu jednu jedinou ztracenou. Má z každého z nás obrovskou radost.
- **Marnotratný syn** (Lk 15): Příběh o tátovi, který každý den vyhlížel svého syna, který se k němu nechoval hezky. Když se syn vrátil, táta mu běžel naproti a uspořádal oslavu.

 Úkol: „Záchranná mise“ Bůh hledá „ztracené“ jako pastýř ovci nebo žena minci. Nakresli nebo napiš, **co se ti někdy ztratilo** (třeba i dobrá nálada nebo odvaha). Ježíš je ten, kdo ti **pomáhá najít** důležité věci.

5. Velikonoční překvapení: cesta do Emauz

Tento příběh (Lk 24) je skoro jako detektivka. Dva učedníci jdou smutní z Jeruzaléma. Přidá se k nim **cizinec** a **vysvětluje jim Písmo**. Teprve večer u jídla, když **láme chléb**, poznají, že je to vzkříšený Ježíš! V tu chvíli jim „zahoří srdce“ a oni se hned rychle vrací do Jeruzaléma vyprávět tu radost všem.

 Aktivita: „Poslové, co běží o závod“ (Pohybová) Učedníci z Emauz nejspíš radostí celou cestu zpět běželi. Udělejte si v místnosti nebo venku **krátkou dráhu**. Děti se rozdělí do dvojic (jako učedníci) a musí co nejrychleji (ale bezpečně) dojít k cíli a tam vykřiknout: „Pán skutečně vstal!“

Mini-kvíz „Jak znám Lukáše, tak...”

1. Odkud Lukáš získával informace pro svou knihu?

- A) Vymýšlel si je jako pohádky.
- B) Pečlivě se vyptával očitých svědků.
- C) Našel je napsané v tajné jeskyni.

2. Kdo jako první uslyšel od andělů zprávu, že se narodil Spasitel?

- A) Císař Augustus ve svém paláci.
- B) Pastýři na polích u Betléma.
- C) Učitelé v Jeruzalémě.

3. Co udělal otec v příběhu o marnotratném synovi, když viděl syna přicházet?

- A) Zamkl dveře a nechtěl ho pustit domů.
- B) Běžel mu naproti a objal ho.
- C) Řekl mu, že musí nejdřív rok pracovat na poli.

4. Podle čeho učedníci poznali vzkříšeného Ježíše na cestě do Emauz?

- A) Měl na hlavě zlatou korunu.
- B) Ukázal jim občanský průkaz.
- C) Lámal a dával jim chléb.

Šifra „Dnes přišla záchrana“

Slovo, které hledáme, znamená „ten, který nás zachraňuje“. Ježíš nás zachraňuje pro radost a přátelství s Bohem.

Každému číslu v šifře odpovídá písmeno v abecedě: 1 = A, 2 = B, 3 = C...(bez čárek, háčků a písmena CH)

19 – 16 – 1 – 19 – 9 – 20 – 5 – 12

JEŽÍŠ JE _____

Tipy pro další diskusi s dětmi (pro učitele / rodiče / katechety):

1. téma: Jak vypadá „dobrý lékař duše“?

- **Otázka:** Lukáš byl lékař. Jak se chová dobrý lékař k nemocným? Ježíš v tomto evangeliu léčí nejen tělo, ale i smutné srdce. Co můžeme udělat my, abychom „vyléčili“ něčí špatnou náladu nebo samotu?

Děti v tomto věku mají přirozenou empatii a zkušenost s lékařem je pro ně srozumitelná. Téma převádí abstraktní pojem „spása“ do konkrétních skutků laskavosti, což odpovídá jejich potřebě vidět víru v činech.

2. téma: „Bližní“ není jen nejlepší kamarád (Milosrdný Samaritán)

- **Otázka:** V Ježíšově době se Židé a Samaritáni neměli v lásce. Přesto Samaritán zraněnému Židovi pomohl. Je těžké pomoci někomu, kdo na nás není milý nebo kdo je úplně jiný než my? Proč si Ježíš vybral jako hrdinu právě cizince?

Mezi 6. a 11. rokem se děti učí fungovat ve skupině a řešit první konflikty. Toto téma rozvíjí jejich smysl pro spravedlnost a učí je překonávat předsudky (tzv. decentrace – schopnost vidět svět očima druhého).

3. téma: Radost, která se musí vykřičet (Cesta do Emauz)

- **Otázka:** Učedníci z Emauz nejspíš s radostí celou cestu zpět do Jeruzaléma běželi, aby řekli ostatním, že Ježíš žije. Stalo se vám někdy, že jste měli takovou radost, že jste to prostě museli jít někomu hned říct? O čem se vám mluví nejlépe?

Mladší školáci prožívají emoce velmi intenzivně a tělesně. Sdílení osobní zkušenosti s radostí jim pomáhá ztotožnit se s biblickými postavami a pochopit evangelium jako „radostnou zvěst“ (euangelion), nikoliv jako suchý text.

Tip na diskusní metodu pro mladší děti: „Rybičky v síti“

Tato metoda je ideální pro děti, které mají hodně energie a potřebují vizuální a pohybovou oporu pro své vyjádření.

1. **Síť:** Uprostřed místnosti vytvořte z provázku nebo lepicí pásky na zemi velký kruh, která představuje rybářskou síť.
2. **Rybičky:** Každé dítě dostane papírovou rybičku.
3. **Otázka:** Položte otázku (např. „Co by udělal Ježíš, kdyby viděl někoho smutného na hřišti?“).
4. **Akce:** Děti, které mají nápad nebo chtějí odpovědět, „vplují“ se svou rybičkou do sítě.
5. **Sdílení:** V síti mají slovo jen „rybičky“. Ostatní na okraji naslouchají. Jakmile dítě domluví, může v síti zůstat nebo vyplout ven a uvolnit místo dalšímu.

Děti v tomto věku často mluví jedno přes druhé. Tato metoda fyzicky vymezuje prostor pro mluvčího, učí trpělivosti při naslouchání a zapojuje i ty, kteří se stydí (vstoupit do sítě je první odvážný krok, i když pak řeknou jen jednu větu).